

**Expediție speo-științifică și de aventură în peșterile
„Izvorul Tăușoarelor” și „Jghebul lui Zalion”,
M-ții. Rodnei, 27-31.08.2012**

Abia ajunși acasă, am schimbat echipamentul de mare cu cel de munte și dimineata la ora 6 ne ocupăm locurile în trenul ce avea să ne ducă la Năsăud.

Trebuie specificat faptul că, prin Ordinul 604 din 04.07.2005, Ministerul Mediului atribuie peșterii de la Izvorul Tăușoarelor clasa de protecție A (Poziția 63/2.206). Raportat la ordonanța 236 din 24.11.2000, acest statut implică, pentru peșteră, imposibilitatea vreunei amenajări sau modificări de factori naturali, Pestera Tăușoare putând face „obiectul explorărilor speologice, cercetării științifice sau turismului ecologic, pe baza de autorizații și în limitele stabilite de regulamentele și planurile de management”. Astfel accesul în peșteră este sever restricționat, prioritar având proiectele de cercetare științifică.

O astfel de componentă științifică, mai exact, un proiect privind prelevarea de probe de argile (cu interes pentru bentonită și montmorilonit) pentru analiză ulterioară, prin tehnici combinate, a fost unul din principalele motive pentru organizarea acestei expediții. Proiectul a fost propus de colegul nostru (vicepreședintele asociației), Daniel, cercetător principal la Institutul de Chimie Macromoleculară „Petru Poni” din Iași.

De la Năsăud, am fost preluați de cel ce avea să ne fie o gazdă și ghid exemplar, dl. Crin Teodorescu, custodele peșterii.

Năsăud - Gersa – Cabana Speo, transport cu o camionetă, pe ploaie. Masa și imediat prima tura de 6 ore în cea mai denivelată peșteră din țară. Tura a fost suficient de obositoare, mai ales din perspectiva faptului că plecaserăm din Iași cu noaptea în cap. Totul a abundat în spirit românesc, creștin, informație științifică, efort fizic, săritori, traversări, opriri de hidratare și odihnă, despartiri (unii rămași mai la urmă cărdului au greșit drumul) și regăsiri, vederea și fotografierea (cam la viteză, ce-i drept) a „comorilor” din peșteră: mirabilul, bilele, podelele suspendate, cristalele de gips, prelevarea de probe de argilă...!

A doua zi, după o suficient de lungă revenire și pregătire, a urmat a doua tură, mai lungă, mai solicitantă și mai sportivă, ce ne-a condus până la „sorbul vechi”. De această dată, prioritatea a avut-o deplasarea. Cât mai unitar și cursiv cu putință. Ramonajul prin „pasarică” și târâșurile prin „nara de balenă” au fost ingredientele speciale ale acestei ture. „Amfiteatrul” ne-a primit pentru un sfert de oră de odihnă cu demonstrații de încălzire folosind lampa de acetilenă și folia de

supraviețuire. Ce a mai simțit și gândit fiecare, în acel loc, rămâne să mai povestim... Probe de argilă s-au prelevat și cu această ocazie.

A treia zi, miercuri, împachetarea și pregătirea pentru trecerea peste deal, către peștera „Jgheabul lui Zalion”. Orientarea noastră, de la plecare, a fost bună. Din păcate, hărțile nu mai corespund realității și, chiar cu ajutorul unor localnici, nu am fost scutiti de „căutări” și „reveniri”, cu acompaniament de câini de stână și traversări de proprietăți. Cu stăpâni, binevoitori de altfel, care ne-au lasat să trecem și ne-au îndrumat către obiectivul nostru. Astfel ceea ce ar fi trebuit să fie o deplasare de maxim 4 ore, s-a transformat într-o aventură de 7 ore și jumătate, căci abia pe la 19.30 așezam și noi tabăra, undeva deasupra peșterii.

Seceta prelungită a afectat toată rețeaua hidrografică din zonă. La tabără am folosit apa luată cu cana din mici bazine amenajate de ciobani pe firul unui pârâiaș ce dispărea mai jos cu vreo 100 de metri. Marea surpriză a fost atunci când am ajuns la gura peșterii. Acolo unde, cu ani în urmă, un pârâu cu debit de cel puțin 4-5 l/ s, intra vijelios printre stâncile ce marchează intrarea în „Jgheabul lui Zalion”, acum nu mai era nici urmă de apă. Intrarea, umplută cu lemne, resturi de pufoaică, PET-uri, argila și nisip, de la o viitură de prin primăvară, a trebuit decolmatată.

Am revenit în tabără, am luat echipamentul speo și în jurul orelor 15, eram cu toții intrați. A durat foarte mult gasirea unui loc pentru baterea unui piton care avea să ofere un al treilea punct de amarare, pe lângă cele două existente deja, deasupra puțului nr. 1, cu o denivelare de -22 m. Din acel moment, lucrurile au mers ceva mai ușor, astfel că am coborât primul puț. Un nou amaraj și cel de-al doilea puț de aproximativ 30 m: aici am experimentat curățarea buzei de plecare de bolovanii instabili, care prăbușindu-se de la acea înălțime au creat schije și bubuituri apocaliptice, reverberate de galerii. Doi dintre noi coborâserăm deja, astfel că a trebuit să ne adăpostim mai în adânc după niste coturi ale galeriei. În cele din urmă toata echipa a ajuns cu bine la baza celui de-al doilea puț. De aici am mai coborât pe săritori și printre pereți până când lipsa de corzi suplimentare și presiunea timpului ne-au făcut să ne întoarcem.

La tabără, oboseala se simțea aproape palpabil. Masa caldă și un gât de tărie ne-au revigorat și ne-au redat buna dispoziție.

A doua zi, am strâns tabăra și ne-am deplasat către Telcișor, unde aveam întâlnire cu același minunat șofer și camioneta sa, dl. Daminan. De aici ne-am deplasat la Nasăud, apoi acasă.

NOTA: Cele două peșteri vizitate sunt unele dintre cele mai solicitante fizic și tehnic, foarte denivelate și foarte interesante din perspectiva diferitelor discipline

științifice (carsogenetic, geologic, hidrologic, biologic etc.) Mai multe date despre acestea, pot fi găsite pe internet.